

Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Kenya 2026-2031

Innehållsförteckning

1. Utgångspunkter och mervärde	3
2. Inriktning och mål för det svenska biståndet	4
3. Verksamhet och målrelaterad analys	4

1. Utgångspunkter och mervärde

Denna landstrategi styr Sveriges utvecklingssamarbete med Kenya under perioden 2026–2031.

Kenya har sedan 2008 en långsiktig utvecklingsplan – *Kenya Vision 2030* – som syftar till att omvandla landet till ett industrialiserat medelinkomstland med hög livskvalitet för alla medborgare. Kenya är idag ett lägre medelinkomstland med god tillväxt, men samtidigt höga fattigdomsnivåer. Den utbredda korrruptionen är ett betydande utvecklingshinder och respekten för de mänskliga fri- och rättigheterna har försvagats under senare år. Landet är mycket sårbart för klimatförändringar och har drabbats hårt av både långvarig torka och svåra översvämningar. Det har en stor och växande ung befolkning. Jobbskapande sker främst inom den informella sektorn, men ökningen av antalet arbetstillfällen är otillräcklig i förhållande till den växande arbetskraften.

Kenya har en betydande och diversifierad privat sektor och en relativt välutbildad arbetskraft, samt höga ambitioner inom områdena förnybar energi och digitalisering. Det finns mycket goda förutsättningar för synergier mellan bistånd, handel och främjande i verksamheten. Förutsättningarna för en ökad tillämpning av innovativa finansierings- och samarbetsformer, som garantier, utlysningfonder och systemansatser är också goda och bör nyttjas för att i ökad utsträckning mobilisera additionellt kapital och engagemang.

Utvecklingen i Kenya är av stor vikt för Sverige och Europa. Kenya värnar folkrätten, en regelbaserad världsordning och frihandel och har tagit en internationellt ledande roll i klimatfrågan. Därtill har Kenya bidragit med trupp till Afrikanska unionens mission i Somalia och är ett betydande värdland för flyktingar från närområdet.

Kenya har huvudansvaret för sin egen utveckling, men internationellt stöd kan spela en katalytisk roll för att främja hållbar tillväxt och stödja fortsatt demokratisk utveckling.

I operationalisering och genomförande av strategin ska risk för biståndsberoende identifieras och motverkas. All verksamhet ska utformas för att bidra till hållbara resultat som består efter avslutad insats. Stödet ska vara utformat så att det bidrar till att Kenya långsiktigt kan ta ansvar för sin egen utveckling och befolkningens välbefinnande.

2. Inriktning och mål för det svenska biståndet

Målet för svenskt internationellt bistånd är att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Utvecklingssamarbetet utgör samtidigt ett viktigt verktyg för utrikespolitiken, och kan bidra till att främja och värna svenska intressen och prioriteringar.

Utvecklingssamarbetet inom denna strategi ska ta sin utgångspunkt i regeringens reformagenda för svenskt bistånd: Bistånd för en ny era – Frihet, egenmakt och hållbar tillväxt (UD2023/17726).

Strategin styr användningen av medel som anslås under anslaget 1.1 Biståndsverksamhet, anslagspost 1.9 Afrika i regleringsbrev avseende Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) för respektive budgetår.

Sida får indikativt använda cirka 170 miljoner kronor per år för verksamhet inom ramen för strategin för Kenya 2026–2031. Det faktiska årliga beloppet beslutas i regleringsbrevet för respektive år.

Sidas verksamhet ska bidra till följande mål:

- Förbättrade försörjningsmöjligheter genom inkluderande institutioner, digitalisering och handel.
- Stärkt demokratisk utveckling med ökad respekt för mänskliga fri- och rättigheter, rättsstatens principer samt frihet och egenmakt för kvinnor och flickor.
- Påskyndad grön omställning som främjar hållbar tillväxt.
- Stärkt kapacitet i värdsamhällen för inkludering av flyktingar och internflyktingar.

Sida ansvarar för att utveckla målens uppföljnings- och mätbarhet inom ramen för sin operationalisering av strategin, exempelvis genom formulering av indikatorer och/eller delmål.

3. Verksamhet och målrelaterad analys

Med utgångspunkt i principerna för utvecklingseffektivitet ska Sveriges utvecklingssamarbete i Kenya vara långsiktigt, resultatorienterat och effektivt och genom tydliga och realistiska krav stärka en långsiktig utveckling med brett ägarskap hos aktörer i landet.

Komplementaritet med tematiska och regionala strategier bör eftersträvas där så är påkallat.

Verksamheten inom ramen för strategin ska operationaliseras, genomföras och följas upp i enlighet med de principer och processer som anges i uppdrag om bland annat evidensbaserad styrning, genomförande och uppföljning av landstrategier och andra strategier inom biståndet (se till exempel UD2024/17865, UD2026/06869 och UD2026/08216).

Sida ska i genomförandet av verksamheten särskilt beakta följande:

Förbättrade försörjningsmöjligheter genom inkluderande institutioner, digitalisering och handel

För att förbättra människors försörjningsmöjligheter för minskad fattigdom behövs fler produktiva arbetstillfällen och högre produktivitet inom ramen för en välfungerande marknadsekonomi. Det är centralt med förbättrade förutsättningar, inklusive i form av institutionella ramar, för företagande som stärker landets internationella konkurrenskraft. En accelererad digitalisering främjar dessa målsättningar.

Kenya prioriterar digital omställning och strävar efter en regional ledarroll för digital innovation och teknikutveckling i Afrika. Den kenyanska regeringen har digitaliserat flera offentliga tjänster och landet har uppnått en relativt hög grad av digitalisering. Den digitala ekonomins expansion med e-handel och innovation inom exempelvis finansiella tjänster (fintech) erbjuder nya möjligheter för produktiv sysselsättning och handel. Ökad och bättre tillgång till lokala, regionala och internationella marknader möjliggör för företag och entreprenörer att utveckla sin verksamhet.

Verksamheten inom strategin ska därför bidra till förbättrade försörjningsmöjligheter i Kenya genom stöd till en ökad digitalisering av ekonomin och samhället i stort. Verksamheten bör inriktas på utveckling av privat sektor, marknader och handel, inklusive ökad tillgång till finansiering och finansiella tjänster. Kompetenshöjande åtgärder och yrkesutbildning kan ingå liksom stöd till förbättrad statistik, certifieringsstandarder och utvecklandet av viktigare policy- och regelverk som främjar ökad handel. Prioritet bör ges till satsningar som kan främja betrodd digital infrastruktur samt till insatser för ökad produktiv sysselsättning.

Stärkt demokratisk utveckling med ökad respekt för mänskliga fri- och rättigheter, rättsstatens principer samt frihet och egenmakt för kvinnor och flickor

Kenya är en relativt väl etablerad demokrati med oberoende rättsväsende och livaktigt civilsamhälle med fristående medier. På senare år har dock respekten för de mänskliga fri- och rättigheterna och demokratiska principer försvagats. Jämställdhet kvarstår som ett område med betydande utmaningar, liksom tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR).

Godtyckliga gripanden, hot och våld mot journalister och människorättsförfvarare har krympt det civila samhällets handlingsutrymme. Den utbredda korruptionen underminerar tilliten till stat och myndigheter, minskar möjligheter till ansvarsutkrävande och utgör ett betydande hinder för handel och investeringar. Rättsväsendet är jämförelsevis stabilt och har utgjort en viss motkraft, samtidigt som korruptionen rapporteras vara utbredd även där.

Verksamheten inom strategin ska därför inriktas mot att stärka demokratiska institutioner och processer som stärker respekten för mänskliga fri- och rättigheter, liksom rättsstatens principer. Relevanta offentliga institutioner som bidrar till ansvarsutkrävande inom staten bör prioriteras, liksom verksamhet som bidrar till yttrandefrihet och stärkta förutsättningar för fria och rättvisa val. Verksamheten ska även stärka det civila samhällets aktörer som verkar för ökad respekt för mänskliga fri- och rättigheter och bidrar till ökat ansvarsutkrävande. Kvinnors och flickors frihet, egenmakt och jämställdhet bör stärkas. Att bidra till minskad korruption bör prioriteras.

Påskyndad grön omställning som främjar hållbar tillväxt

Klimatrelaterade händelser som torra och översvämningar orsakar enorma ekonomiska förluster och kan bidra till konflikter mellan olika samhällsgrupper i Kenya. De naturtillgångar i form av jordbruksmark, skog och vattenresurser som påverkas av klimateffekterna försörjer en stor del av befolkningen. Kenyas nationella klimatplan (NDC) anger utsläppsminskningar med 35 procent till 2035. Kenya har redan en hög andel förnybar elproduktion, men behöver uppgradera energinfrastrukturen för att kunna bygga ökad kapacitet och möjliggöra fortsatt industriell expansion. Landet är beroende av import av fossila bränslen för sin transportsektor och industri. En påskyndad grön omställning innebär att både reducera negativ klimatpåverkan samt skydda sårbara ekosystem och biologisk mångfald, samtidigt som ekonomisk tillväxt och försörjningsmöjligheter främjas.

Verksamheten inom strategin ska därför bidra till Kenyas gröna omställning genom stöd till strategiskt viktiga områden som förnybar energi, energieffektivisering, hållbara transporter och bioekonomi, samt genom stöd till klimatanpassning, i linje med landets klimatplan. Samarbete ska ske med de aktörer som gör störst nytta och är mest kostnadseffektiva för måluppfyllelse i kontexten. Såväl privat som ideell sektor kan ingå. Möjliggörande faktorer, som ett gynnsamt affärs- och investeringsklimat, inklusive minskad korruption och tillgång till finansiering bör prioriteras. Verksamheten bör bidra till jobbskapande och produktiv sysselsättning och kan omfatta integrerade insatser för yrkesutbildning och andra kompetenshöjande insatser.

Stärkt kapacitet i värdsambällen för inkludering av flyktingar

Kenya är värd för ett betydande antal flyktingar från regionen. Landet har sedan lång tid två av världens största flyktingläger. Möjligheterna till återvändande bedöms vara små och Kenyas regering har lanserat en bred plan för att omvandla lägren till integrerade delar av kenyanskt samhälle.

Verksamheten inom strategin ska därför bidra till stärkt kapacitet för inkludering och integrering av flyktingar i värdsambällen, genom bland annat förbättrade försörjningsmöjligheter och tillgång till samhällsservice.

Övergripande frågor

För att stärka den långsiktiga hållbarheten och effektiviteten i utvecklingsarbetet ska klimatförändringarna och miljöpåverkan genomgående beaktas och möjligheter att bidra till utsläppsminskningar och anpassningsåtgärder övervägas i all verksamhet. Där så är relevant och effektivt kan ett eller flera delmål om klimat och miljö inkluderas i insatser som har ett annat huvudsyfte än klimat och miljö.

Verksamheten bör bidra till genomförandet av internationella miljö- och klimatavtal.

Digitaliseringens möjligheter ska utforskas och utnyttjas där det är möjligt och bedöms vara effektivt. Stöd till digitalisering ska värna cybersäkerhet och respekt för mänskliga fri- och rättigheter, främja säker och betrodd digital infrastruktur, samt syfta till att minska digitala klyftor.